

надзвичайно ефективними, але водночас, вони можуть суттєво обмежити права і свободи людини і громадянина, що на нашу думку потребує визначення фундаментального підходу до питання опрацювання теоретико-правового та практичного механізму їх застосування крізь призму забезпечення дотримання прав і свобод людини і громадянина в діяльності Національної поліції України.

Література

1. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2015. № 40–41. Ст. 379.

2. Соловійова О.М., Якубов Б.В. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ОСОБИ ПІД ЧАС ЗАСТОСУВАННЯ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ ЗАХОДІВ. Юридичний науковий електронний журнал, № 2/2020. URL: http://www.lsej.org.ua/2_2020/73.pdf

3. Бакутін Є.І. ПРИНЦИП ЗАКОННОСТІ В ДІЯЛЬНОСТІ ПОЛІЦІЇ ПІД ЧАС ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ ФІКСАЦІЇ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ. Часопис Київського університету права • 2020/2. DOI: 10.36695/2219-5521.2.2020.36

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-318-0-77>

Набокова О.Г.

*здобувач кафедри конституційного та адміністративного права
Запорізького національного університету*

КОНЦЕПЦІЯ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ ЯК ЗОВНІШНЬОРГАНІЗУЮЧА ДІЯЛЬНІСТЬ ОРГАНІВ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ ТА ІНШИХ ВЛАДНИХ СУБ'ЄКТІВ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Серед адміністративістів велику кількість прибічників має концепція, яка розглядає публічне адміністрування як зовнішньоорганізовуючу діяльність органів виконавчої влади та інших владних суб'єктів. Втім, в межах цієї концепції можна зустріти різні наукові підходи, які наповнюють поняття «публічне адміністрування» специфічним змістом. Розглянемо їх більш детально.

Наприклад, Л.В. Шевченко розглядає публічне адміністрування як зовнішню діяльність органів виконавчої влади, зокрема, про це свідчить той факт, що автор класифікує засоби публічного адміністрування у сфері цивільного захисту населення на: 1) регулятивні (наприклад,

ліцензування, стандартизація і ін.); 2) правоохоронні (наприклад, державний контроль у сфері цивільного захисту населення і ін.) [1, с. 11]. І регулятивні, і правоохоронні засоби є проявами зовнішньоорганізуючої діяльності органів виконавчої влади та інших уповноважених на те суб'єктів. Втім, проблема дослідження, яке здійснила Л.В. Шевченко, полягає в тому, що вчена не присвятила розкриттю змісту поняття «публічне адміністрування» жодного параграфу дисертації і в положеннях її дослідження відсутнє загальне визначення публічного адміністрування в сфері цивільного захисту населення. Вважаємо, що тема запропонованого авторкою дослідження вимагала від неї висловлення більш чіткої позиції в першому розділі роботи щодо змісту публічного адміністрування взагалі та публічного адміністрування в сфері цивільного захисту населення зокрема. Але цього, з невідомих нам причин, не було зроблено.

Негативно реагуючи на розбіжності в науці адміністративного права щодо трактування поняття «публічне адміністрування» О.І. Миколенко пропонує визначати публічне адміністрування як «зовнішньоорганізуючу діяльність органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, крім правотворчої, юрисдикційної, контрольно-наглядової та правоохоронної діяльності» [2, с. 105].

Дещо іншу концепцію публічного адміністрування як зовнішньоорганізуючої діяльності органів виконавчої влади та інших владних суб'єктів пропонують Р.С. Мельник та В.М. Бевзенко. Вчені стверджують, що під «публічним адмініструванням можна розуміти зовнішньоорієнтовану діяльність широкого кола суб'єктів (насамперед публічної адміністрації), пов'язану з реалізацією політичних рішень та впровадженням у життя Конституції та законів України, що має на меті задоволення публічного інтересу» [3, с. 44].

В межах концепції публічного адміністрування як зовнішньоорганізуючої діяльності органів виконавчої влади та інших владних суб'єктів, склалося три наукових підходи:

1) неусвідомлена підтримка положень даної концепції (наприклад, Є.Р. Бодунов, Л.Л. Савранчук, Л.В. Шевченко, Ю.В. Якимець і ін.), тобто адміністративісти характеризують публічне адміністрування як зовнішньоорганізуючої діяльності, але не дають пояснень чому саме так, а не інакше слід трактувати зміст поняття «публічне адміністрування»;

2) усвідомлена підтримка положень даної концепції, але із додатковими вимогами та критеріями щодо змісту поняття «публічне адміністрування» (наприклад, О.І. Миколенко), в результаті чого публічне адміністрування розглядається лише як один із видів зовнішньої діяльності, що здійснюють органи виконавчої влади та інші владні суб'єкти, звужуючи його зміст до публічно-сервісної діяльності;

3) обґрунтування концептуальних засад даної концепції (наприклад, В.М. Бевзенко, Р.С. Мельник і ін.), в результаті чого вся зовнішня

діяльність органів виконавчої влади та інших владних суб'єктів характеризується одним терміном «публічне адміністрування».

З'ясовано, що основними засадами концепції публічного адміністрування як зовнішньоорганізуючої діяльності органів виконавчої влади та інших владних суб'єктів є наступні:

– чітке розмежування зовнішньої та внутрішньої діяльності органів виконавчої влади та інших публічно-владних суб'єктів, де зовнішня діяльність отримує чітке термінологічне визначення «публічне адміністрування», а внутрішня діяльність – термінологічне визначення «внутрішньоуправлінська діяльність»;

– чітке закріплення за діяльністю виконавчої влади такої її зовнішньої форми прояву як публічне адміністрування, що дає можливість визначати роль публічного адміністрування в механізмі розподілу державної влади;

– внутрішньоуправлінська діяльність органів виконавчої влади та інших публічно-владних суб'єктів отримує статус самостійного і специфічного (на відміну від публічного адміністрування) об'єкту науки адміністративного права. Це дозволяє чітко розмежувати між собою об'єкти економічних наук (коли мова йде про менеджмент), теорії державного управління (коли мова йде про державне управління) та науки адміністративного права (коли мова йде виключно про організаційно-правові форми реалізації управління в середині публічно-владних суб'єктів).

До переваг концепції публічного адміністрування як зовнішньоорганізуючої діяльності органів виконавчої влади та інших владних суб'єктів можна віднести наступні:

– в категоріальному апараті адміністративного права залишається місце для такого поняття як «внутрішньо-управлінська діяльність», що дозволяє викинути на сміття історії визначення поняття «державне управління» у «широкому», «вузькому» чи «помірному» значеннях, адже воно буде мати чітке змістовне наповнення і чітке співвідношення із поняттям «публічне адміністрування»;

– поняття «публічне адміністрування» за змістовним наповненням не буде штучно роздуге, що допоможе пов'язати цей термін із виконавчою владою, як свого часу законотворчість пов'язали із законодавчою гілкою влади правосуддя – із судовою гілкою влади.

Втім, концепція публічного адміністрування як зовнішньоорганізуючої діяльності органів виконавчої влади та інших владних суб'єктів має один суттєвий недолік – за змістом поняття «публічне адміністрування» залишається складним поняттям, яке охоплює собою і правотворчу, і юрисдикційну, і публічно-сервісну, і контрольну діяльності, які дуже різні за цільовою спрямованістю, результатами та організаційно-правовим забезпеченням.

Література

1. Шевченко Л.В. Публічне адміністрування у сфері цивільного захисту населення. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук зі спеціальності 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право. Запорізький національний університет, Запоріжжя, 2012. 244 с.

2. Миколенко О.І. Поняття «державне управління» і «публічне адміністрування» в категоріальному апараті адміністративного права. *Правова держава*. 2018. № 30. С. 101-107.

3. Мельник Р.С., Бевзенко В.М. Загальне адміністративне право: Навчальний посібник / За заг. ред. Р.С. Мельника. К.: Ваіте, 2014. 376 с.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-318-0-78>

Волошанівська Т. В.

кандидат юридичних наук, доцент,

доцент кафедри кримінального процесу та криміналістики

Одеського державного університету внутрішніх справ

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1060-5412>

ОКРЕМІ ТИПОВІ СЛІДОВІ КАРТИНИ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ, ВЧИНЕНИХ ДІТЬМИ

Досудове розслідування кримінальних правопорушень взагалі та процес доказування зокрема передбачає пошук та збір доказової інформації, достатньої для причетності суб'єкта до суспільно небезпечної події та визначення ступеню його вини. Для реалізації цієї мети органами досудового розслідування під час проведення слідчих (розшукових) дій ретельно вивчаються слідчі картини, що особливо актуально під час первинного огляду місця події. Це надасть можливість передбачити типові слідчі ситуації, побудувати слідчі версії та правильно підібрати тактику та методику подальших етапів досудового розслідування. Необхідно зауважити, що особливо актуальним вивчення слідових картин набуває, коли кримінальне правопорушення вчинено неповнолітньою особою, оскільки часто у таких випадках на місці події залишається максимальна кількість слідів, які надають можливість розкрити діяння у найкоротші терміни.

Так, у більшості випадків неповнолітні особи вчиняють кримінальні правопорушення корисливо-насиленницького спрямування, залишаючи при цьому сліди біологічного та дактилоскопічного походження. Проте, непоодинокими також є випадки вчинення дітьми тяжких та особливо